

Elektroapgādes drošums

Publicēts: 24.02.2023.

Pietiekami elektroenerģijas pārvades starpsavienojumi ir viens no svarīgākajiem priekšnoteikumiem optimālai elektroenerģijas tirgus funkcionēšanai un energoapgādes drošumam. Latvijas elektroenerģijas tirgus, tāpat kā visas Baltijas enerģētikas tirgus, pašlaik ir savienots ar kopējo Eiropas enerģētikas tirgu ar diviem Igaunijas un Somijas energosistēmas savienojošiem jūras kabeliem Estlink I, kura pārvades jauda – 350 MW, un Estlink II, kura pārvades jauda ir 650 MW, Lietuvas-Polijas starpsavienojumu LitPol Link 1 ar 500 MW pārvades jaudu un Lietuvas-Zviedrijas starpsavienojumu NordBalt ar 700 MW pārvades jaudu.

Arī nākamajos gados viena no plānotajām prioritātēm ir elektropārvades infrastruktūras attīstība, kas veicinās ciešāku Latvijas integrāciju reģiona elektroenerģijas tirgū.

	Latvijas – Igaunijas 3. starpsavienojums	Pārvades līnija Rīgas TEC-2 – Rīgas HES	Sinhronizācijas projekta 1.fāze	
			Pārvades līnija Valmiera (LV) – Tartu (EE)	Pārvades līnija Valmiera (LV) – Tsirguliina (EE)
Realizēšanas gads	2020	2020	2023	2024
Kopējās izmaksas	84 milj. EUR	14,58 milj. EUR	23 milj. EUR	22 milj. EUR
ES līdzfinansējums	65%	50%	75%	75%
Kopējais garums	176 km	13 km	49 km	49 km

Atšķirībā no citām ES valstīm, Baltijas valstu elektroenerģijas sistēmas darbojas paralēlā, sinhronā režīmā ar IPS/UPS (Integrated Power System/Unified Power System – Krievijas vienotā energosistēma/Ukrainas, Baltkrievijas, Kazahstānas, Kirgizstānas, Azerbaidžānas, Gruzijas, Tadžikistānas, Moldovas un Mongolijas integrētā energosistēma) reģionu, nevis Eiropas elektroenerģijas sistēmām. Līdz ar to šobrīd Baltijas valstu elektroenerģijas sistēma tiek pārvaldīta no trešajām valstīm, kas palielina enerģētisko atkarību no trešajām valstīm un ietekmi uz sistēmas drošuma jautājumiem, apgrūtina informācijas apmaiņu ar Eiropas pārvades sistēmas operatoriem, kā arī nav iespējams nodrošināt saskaņotu rīcību (piemēram, attiecībā uz elektropārvades līniju atslēgumiem) starp Baltijas valstīm un pārējo Eiropu. Tādējādi kā būtiskākā prioritāte nākamajiem gadiem ir minama Baltijas valstu elektroapgādes sistēmas integrācija darbībai sinhronā režīmā ar kontinentālās Eiropas elektroenerģijas sistēmām.

Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 5. jūnija Regulas (ES) 2019/941 par riskgatavību elektroenerģijas nozarē un ar ko atceļ Direktīvu 2005/89/EK 10., 11., 12. pantu un pielikumu par riskgatavības plāna ietvaru ir izstrādāts [Latvijas riskgatavības plāns elektroapgādē](#).

<https://www.kem.gov.lv/lv/elektroapgades-drosums>